

4

Polymorfizmus II

Pojmy zavedené v 3. prednáške₍₁₎

- polymorfizmus
- polymorfizmus a protokol
- druhy polymorfizmu

Pojmy zavedené v 3. prednáške₍₂₎

- interface
- interface - Java
- interface - UML

Pojmy zavedené v 3. prednáške₍₃₎

- typová kompatibilita - interface
- statický a dynamický typ

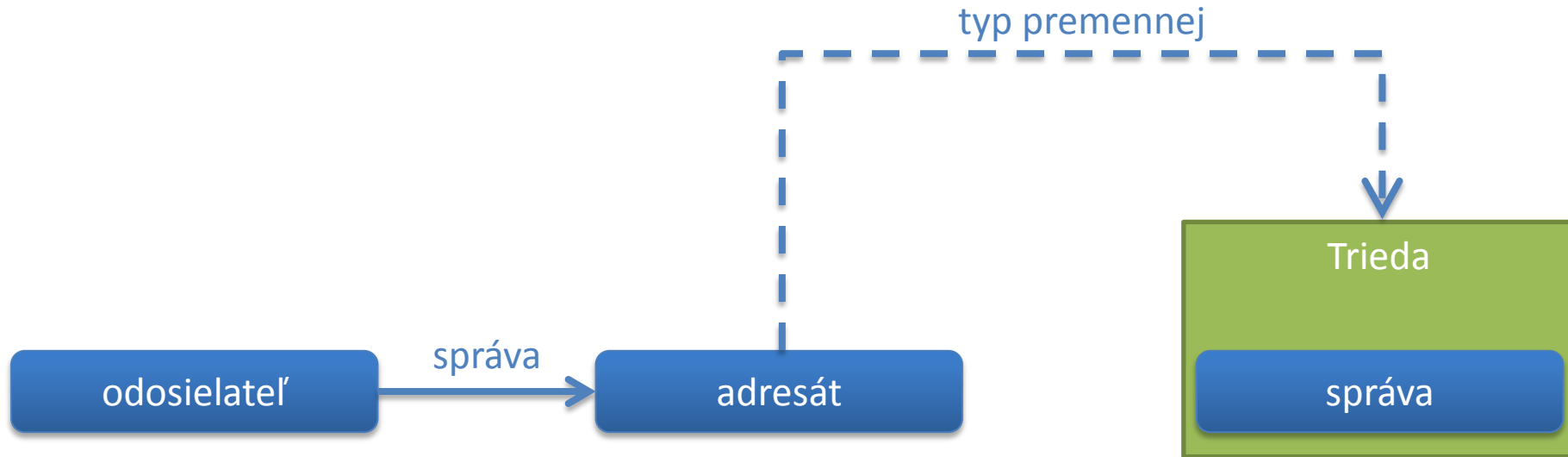
Rozhranie – vonkajší pohľad

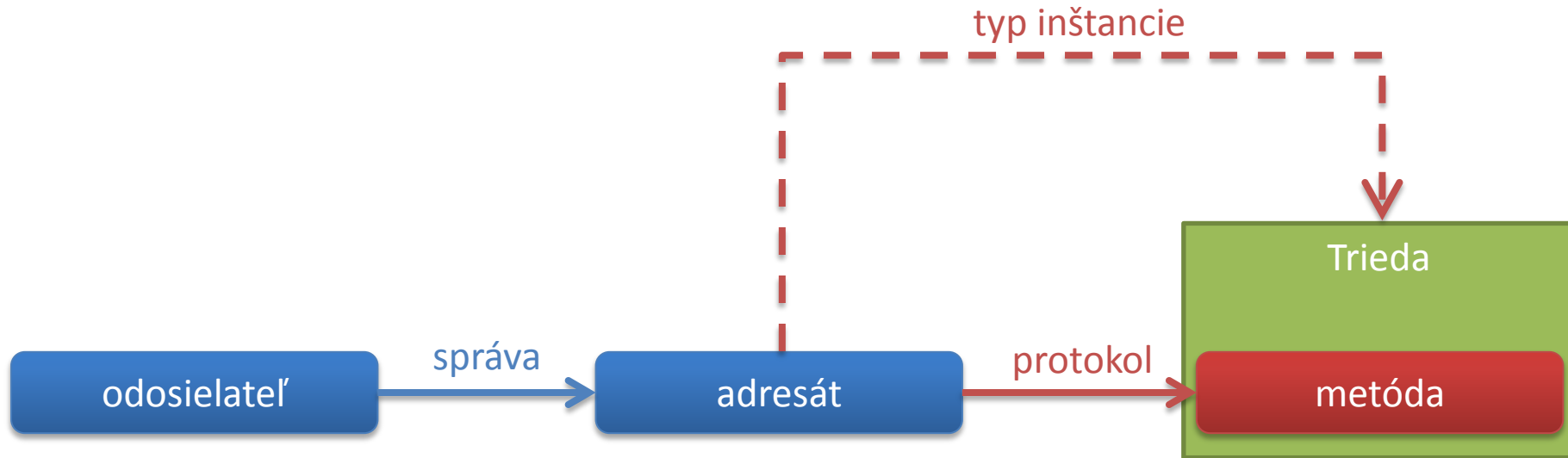
Implementácia – vnútorný pohľad

Jazyk – vonkajší pohľad

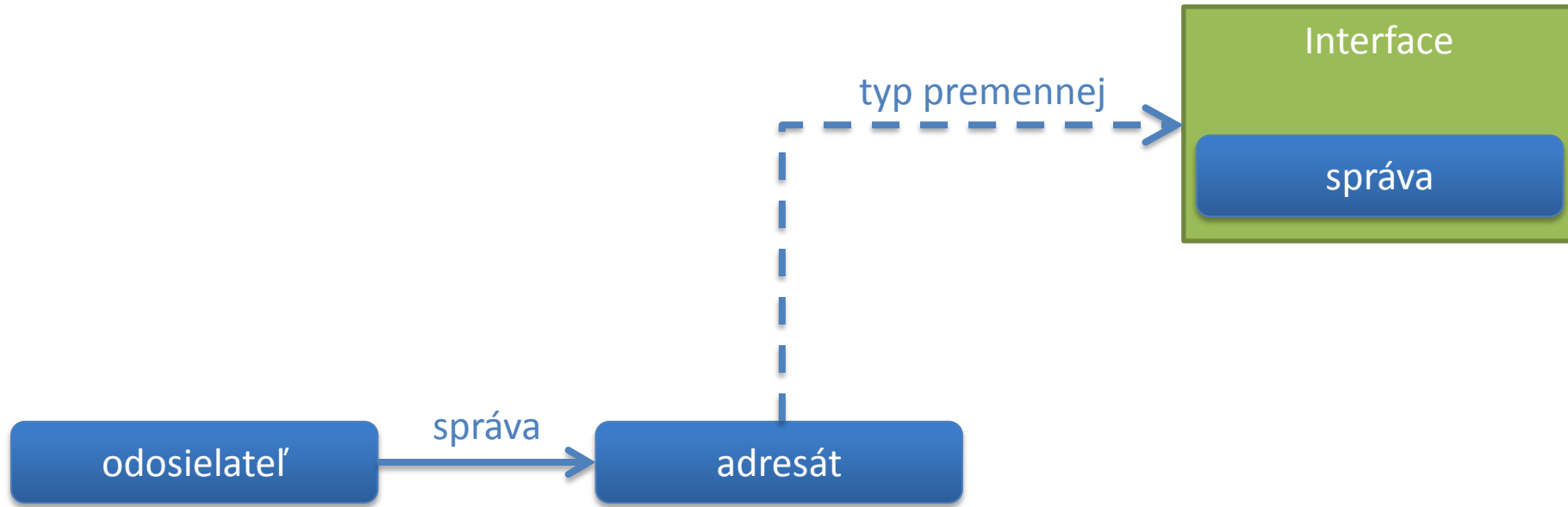

Jazyk – vnútorný pohľad

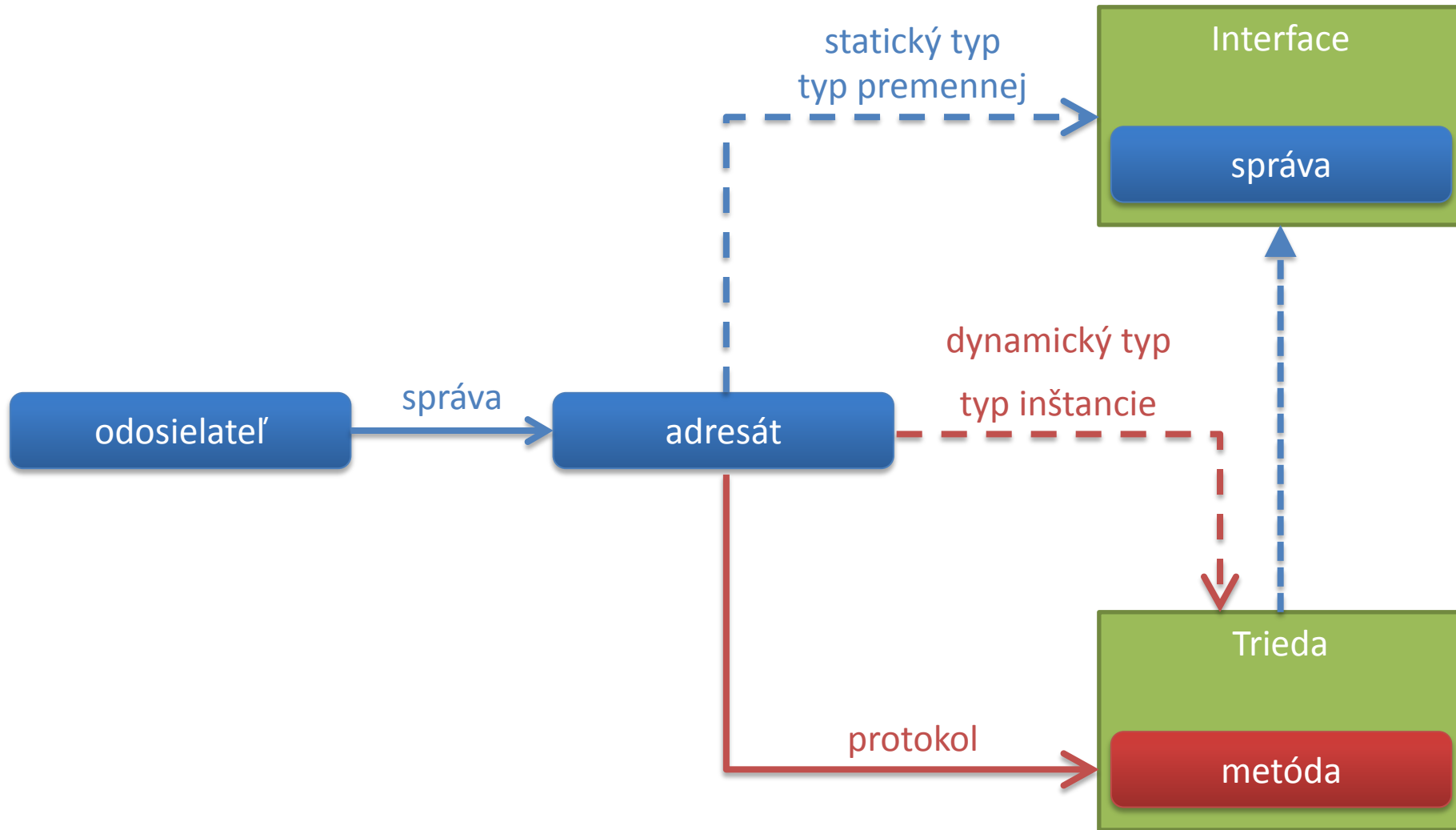

Polymorfizmus – vonkajší pohľad

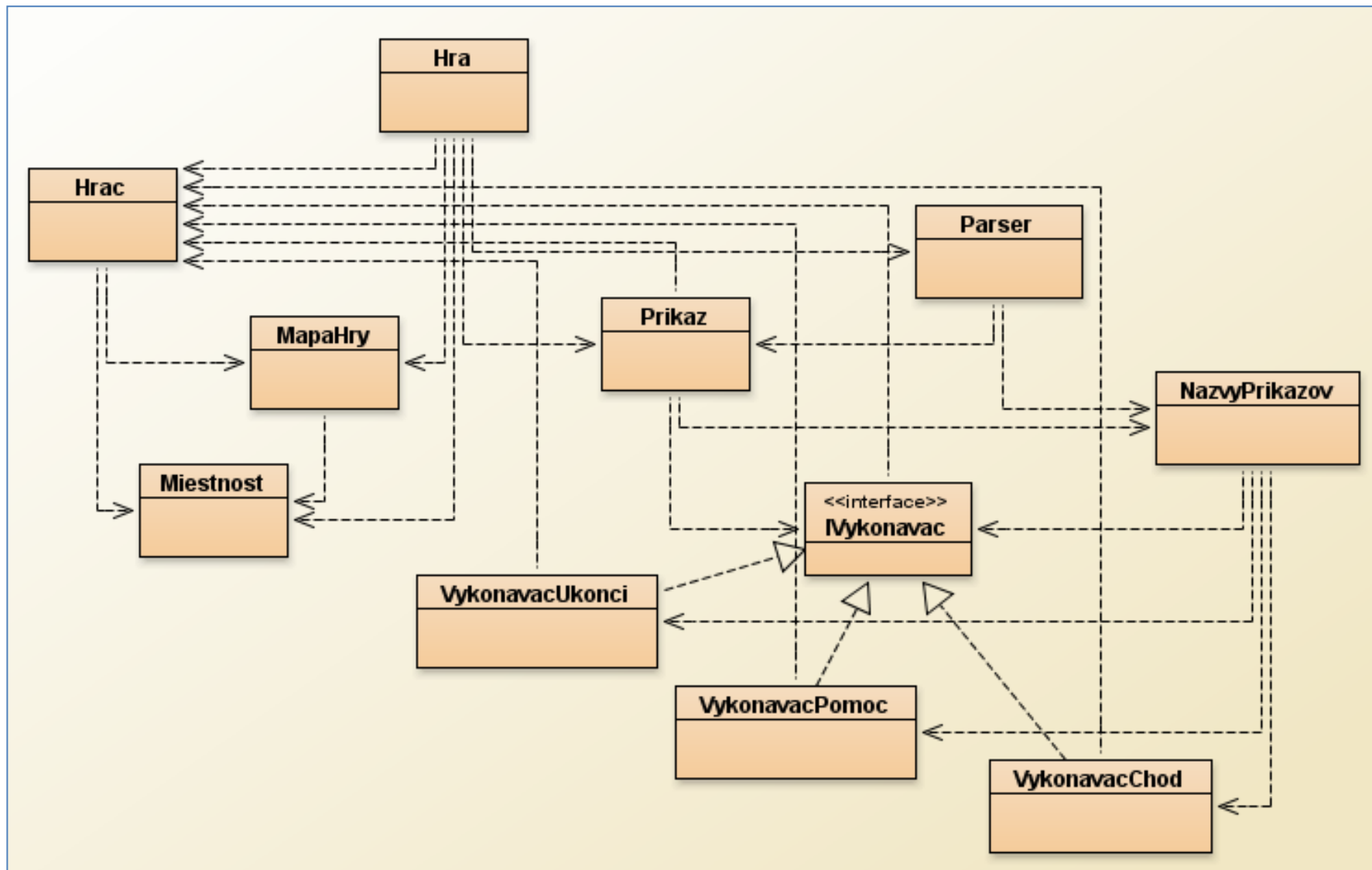
Polymorfizmus – vonkajší pohľad

Cieľ prednášky

- polymorfizmu – pokračovanie
  - pretypovanie – implicitné, explicitné
- testovanie – pokračovanie
  - testy tried pre komunikáciu s používateľom
- príklad: hra „World of FRI“
  - predmety

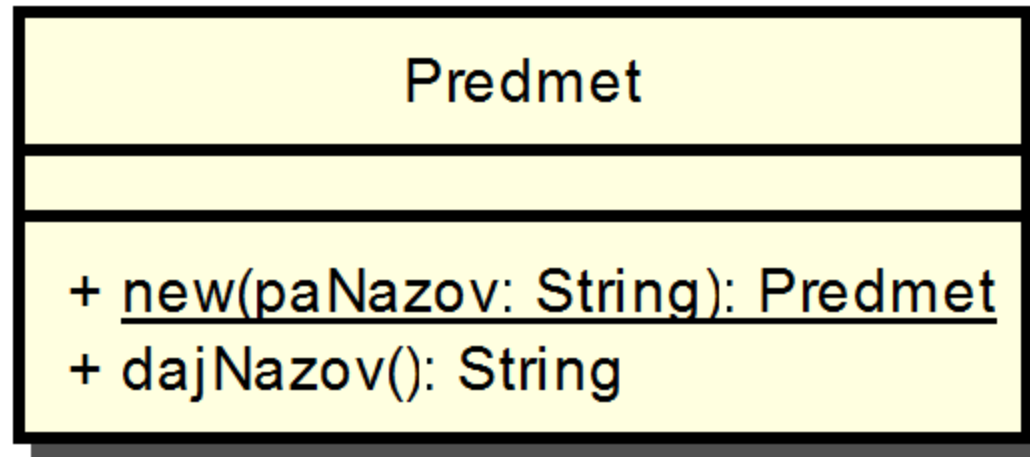
Súčasný stav „World of FRI“

„World of FRI“ – úloha 1

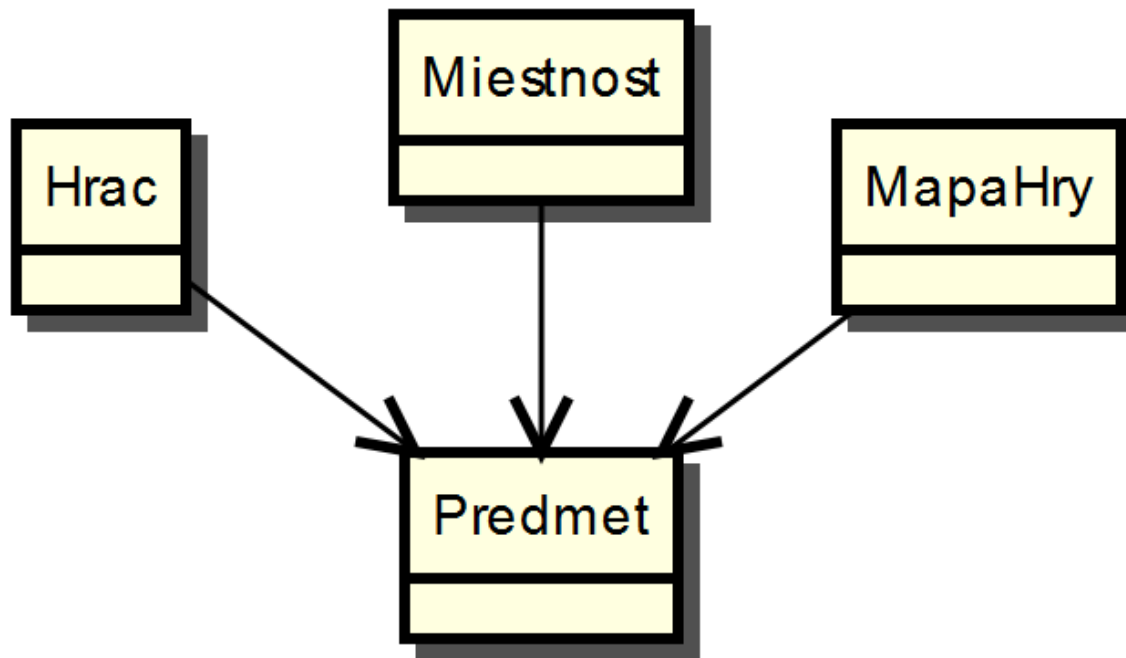
- pridať do hry predmety
- predmety sú v miestnostiach
- predmet môže hráč zdvihnúť a položiť

- príklad: predmet „kamen“

Trieda Predmet – rozhranie

Úpravy závislých tried

- predmety môžu byť
  - v miestnosti – trieda Miestnost
  - u hráča – trieda Hrac
  - vytvorenie a vloženie do miestnosti – trieda MapaHry

Úprava triedy Miestnosc

- predmety v miestnosti – atribút aPredmety
- inicializácia atribútu – konštruktor
- uloženie predmetu do miestnosti – metóda
- odobratie predmetu z miestnosti – metóda

Trieda Miestnosc – kód₍₁₎

...

```
private HashMap<String, Predmet> aPredmety;
```

...

```
public Miestnosc(String paPopis)
```

```
{
```

```
    aPopisMiestnosti = paPopis;
```

```
    aVychody = new TreeMap<String, Miestnosc>();
```

```
    aPredmety = new HashMap<String, Predmet>();
```

```
}
```

...

Trieda Miestnosc – kód₍₂₎

...

```
public Predmet zoberPredmet(String paNazov)
{
    return aPredmety.remove(paNazov);
}
```

```
public void polozPredmet(Predmet paPredmet)
{
    aPredmety.put(paPredmet.dajNazov(), paPredmet);
}
```

...

Úprava triedy MapaHry

- položenie predmetu do miestnosti
  - konštruktor

Úprava triedy MapaHry – kód

...

```
aTerasa.nastavVychod("vychod", aAula);
```

```
aTerasa.nastavVychod("juh", aLabak);
```

```
aTerasa.nastavVychod("sever", aBufet);
```

```
aTerasa.polozPredmet(new Predmet("kamen"));
```

...

Úprava triedy Hrac

- predmety u hráča – atribút aPredmety
- inicializácia atribútu – konštruktor
- zdvihnutie predmetu z akt. miestnosti – metóda
- polozenie predmetu do akt. miestnosti - metóda

Trieda Hrac – kód₍₁₎

...

```
private HashMap<String, Predmet> aPredmety;
```

...

```
public Hrac(String paMeno)
```

```
{
```

```
    aMeno = paMeno;
```

```
    aAktualnaMiestnost = MapaHry.dajInstanciu()  
                        .dajVychodziuMiestnost();
```

```
    aPredmety = new HashMap<String, Predmet>();
```

```
}
```

...

Trieda Hrac – kód₍₂₎

```
public void zoberPredmet(String paNazov)
{
    Predmet predmet = aAktualnaMiestnost
                        .zoberPredmet(paNazov);
    if (predmet == null) {
        System.out.println(
            "Nevidim predmet s nazvom " + paNazov);
    } else {
        aPredmety.put(predmet.dajNazov(), predmet);
    }
}
```

Trieda Hrac – kód₍₃₎

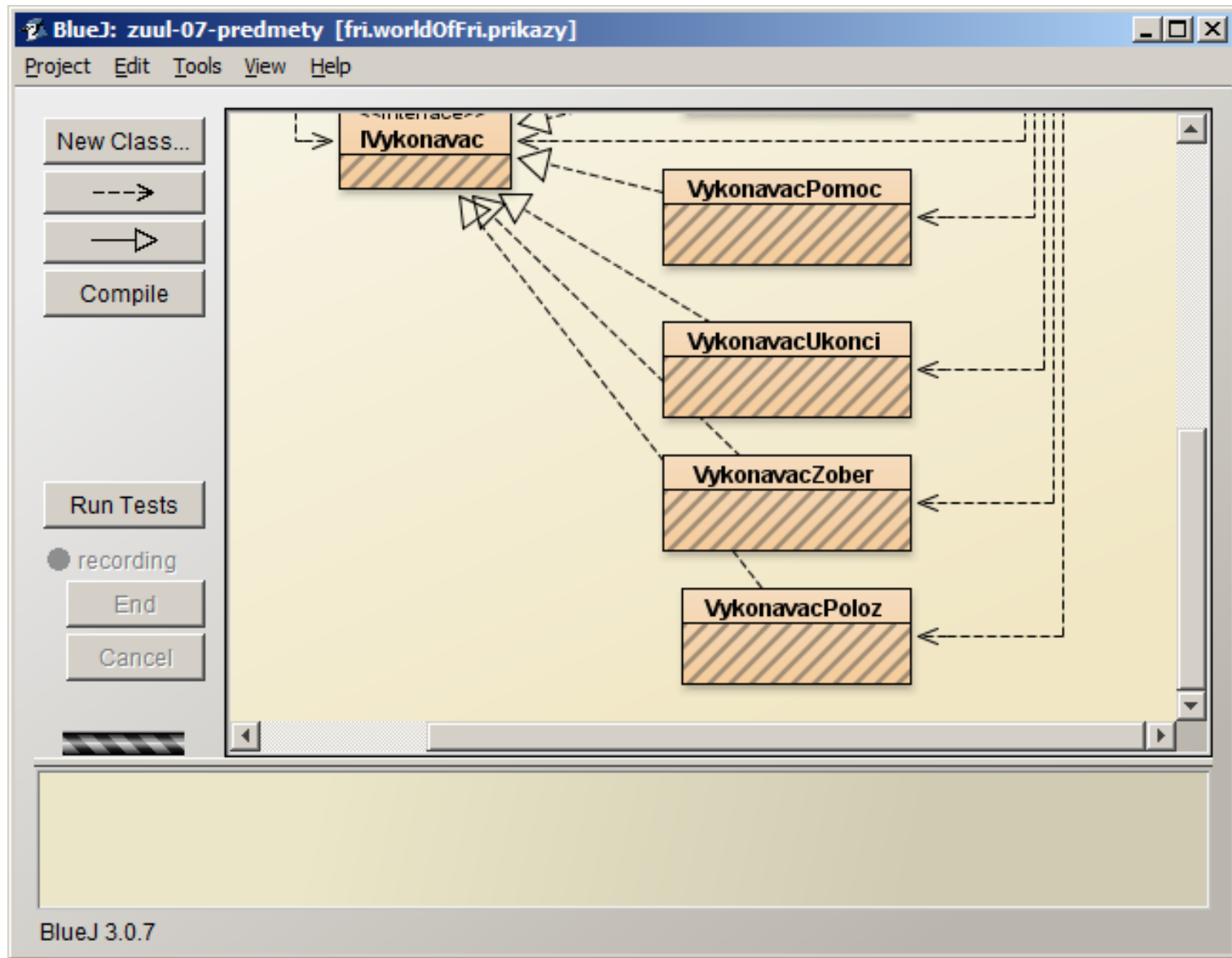
```
public void polozPredmet(String paNazov)
{
    Predmet predmet = aPredmety.remove(paNazov);
    if (predmet == null) {
        System.out.println(
            "Nemas predmet s nazvom " + paNazov);
    } else {
        aAktualnaMiestnost.polozPredmet(predmet);
    }
}
```


Úpravy príkazov

- nové príkazy pre manipuláciu s predmetmi
  - zober predmet
  - poloz predmet
  - nové triedy VykonavacZozber, VykonavacPoloz
  - doplnenie triedy NazvyPrikazov
- rozšírenie príkazu ukaz – trieda Miestnost
  - pridať výpis predmetov v miestnosti

Nové príkazy – UML

„World of FRI“ – úloha 2

- pridať popis predmetov
- príkaz ukaz *parameter*
  - hráč môže pozrieť na predmet, ktorý má
- predmet „kamen“:
  - „Trochu ziari, ale inak je to úplne normalny kamen“

Úpravy triedy Predmet

- nový atribút - aPopis
- nový parameter konštruktora – paPopis
- inicializácia atribúta
- nová metóda dajPopis

Úpravy závislých tried

- trieda MapaHry doplniť vytváranie predmetov a vkladanie od miestností
- trieda Hrac doplniť prezeranie predmetov
- trieda VykonavacUkaz modifikovať metódu vykonaj

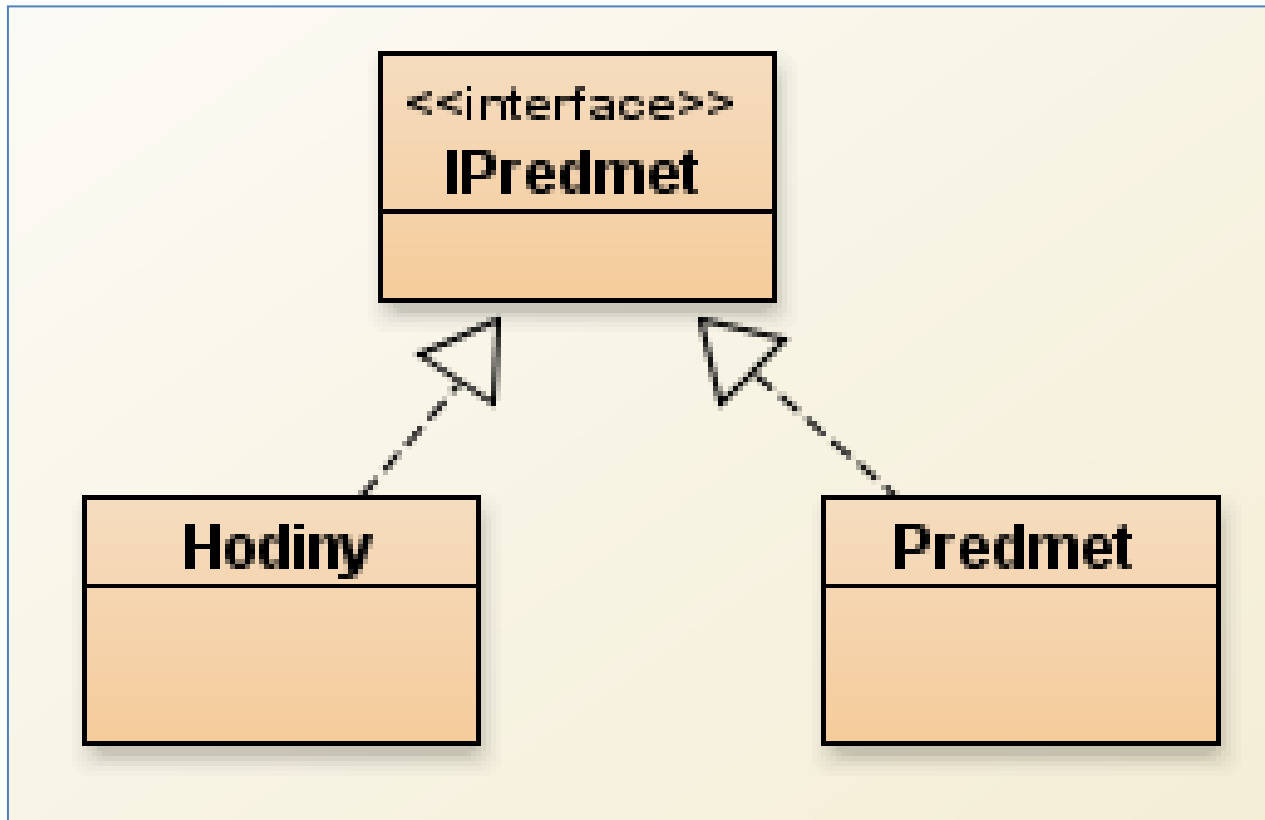
Trieda VykonavacUkaz – kód

```
public boolean vykonaj(Hrac paHrac, String paPar)
{
    if (paPar == null) {
        System.out.println(paHrac
            .dajAktualnuMiestnost().dajUplnyPopis());
    } else {
        System.out.println(paHrac
            .dajPopisPredmetu(paPar));
    }
    return false;
}
```

„World of FRI“ – úloha 3

- pridať nový predmet naramkoveHodiny
- zobrazuje aktuálny čas
- iné správanie ako kameň
- treba využiť polymorfizmus
- nový interface IPredmet

Triedy pre predmety

Interface IPredmet – kód

```
public interface IPredmet
{
    String dajNazov();
    String dajPopis();
}
```

Úpravy závislých tried

- nahradiť komunikáciu s inštanciami triedy Predmet – komunikácia cez rozhranie IPredmet
  - trieda Miestnost a trieda Hrac – zmena typu Predmet na typ IPredmet – statický typ
  - trieda MapaHry – pridanie predmetu hodiny do mapy
- nová trieda Hodiny
- trieda Predmet – implementuje interface IPredmet

Úpravy závislých tried

- nahradiť komunikáciu s inštanciami triedy
Predmet – komunikácia cez rozhranie IPredmet
  - trieda Miestnost a trieda Hrac – zmena typu Predmet na typ IPredmet – statický typ
  - trieda MapaHry – pridanie predmetu hodiny do mapy
- nová trieda Hodiny
- trieda Predmet – implementuje interface IPredmet

Trieda Miestnosc – kód₍₁₎

...

```
private HashMap<String, IPredmet> aPredmety;
```

...

```
public Miestnosc(String paPopis)
```

```
{
```

```
    aPopisMiestnosti = paPopis;
```

```
    aVychody = new TreeMap<String, Miestnosc>();
```

```
    aPredmety = new HashMap<String, IPredmet>();
```

```
}
```

...

Trieda Miestnosť – kód₍₂₎

...

```
public IPredmet zoberPredmet(String paNazov)
{
    return aPredmety.remove(paNazov);
}
```

...

```
public void polozPredmet(IPredmet paPredmet)
{
    aPredmety.put(paPredmet.dajNazov(), paPredmet);
}
```

...

Trieda MapaHry – kód

...

```
aKancelaria.nastavVychod("zapad", aLabak);
```

```
aKancelaria.polozPredmet(  
    new Hodiny("naramkoveHodiny"));
```

...

Nová trieda Hodiny – kód₍₁₎

```
import java.util.Date;  
import java.text.DateFormat;
```

```
public class Hodiny implements IPredmet  
{  
    private String aNazov;  
    ...  
}
```

Nová trieda Hodiny – kód₍₂₎

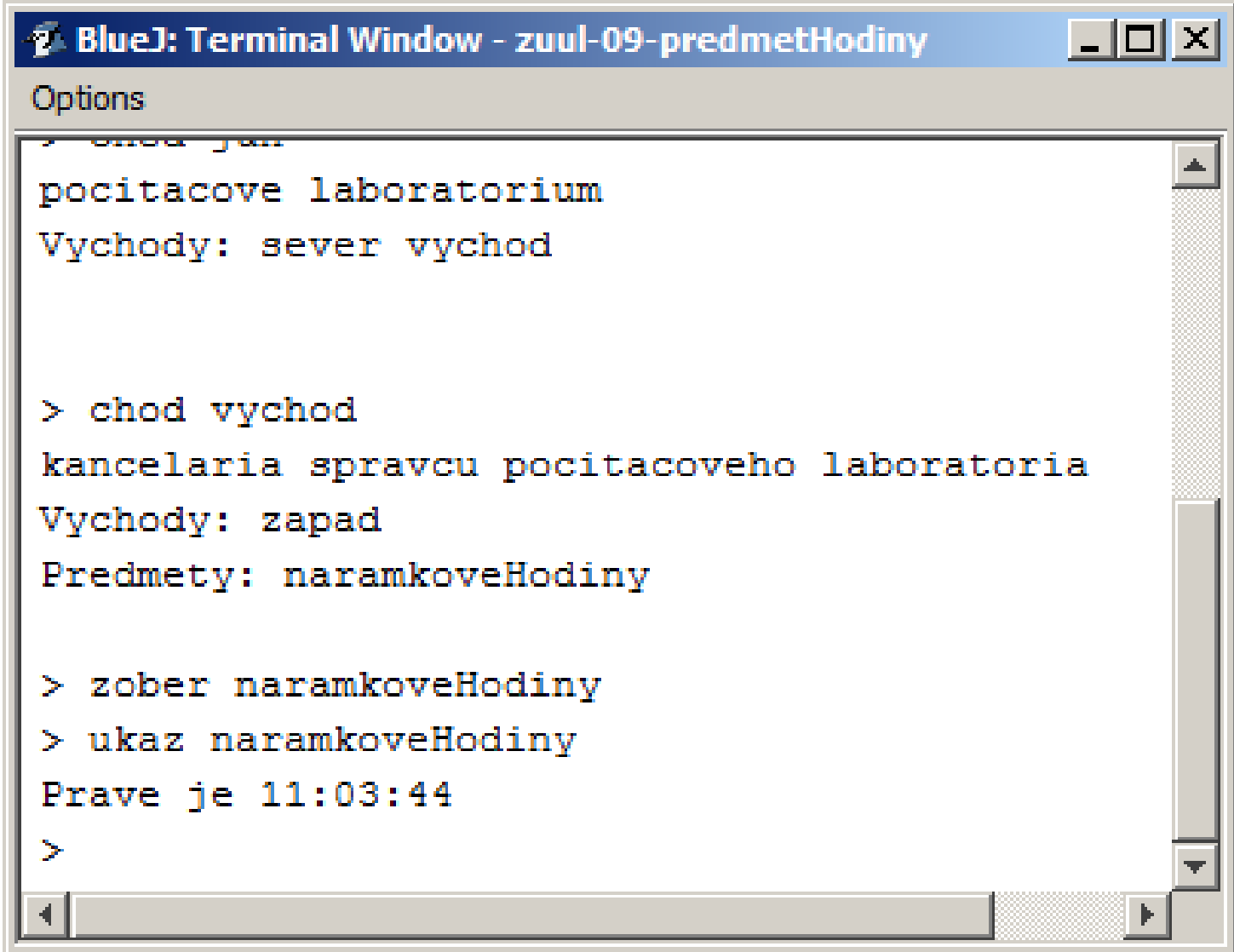
```
public Hodiny(String paNazov)
{
    aNazov = paNazov;
}
public String dajNazov()
{
    return aNazov;
}
...
```


Nová trieda Hodiny – kód₍₃₎

```
public String dajPopis()
{
    Date cas = new Date();
    DateFormat formatCasu =
        DateFormat.getInstance();
    return "Prave je " + formatCasu.format(cas);
}
```

Priebeh hry – príkazy zober, ukaz


```
BlueJ: Terminal Window - zuul-09-predmetHodiny
Options
pocitacove laboratorium
Vychody: sever vychod

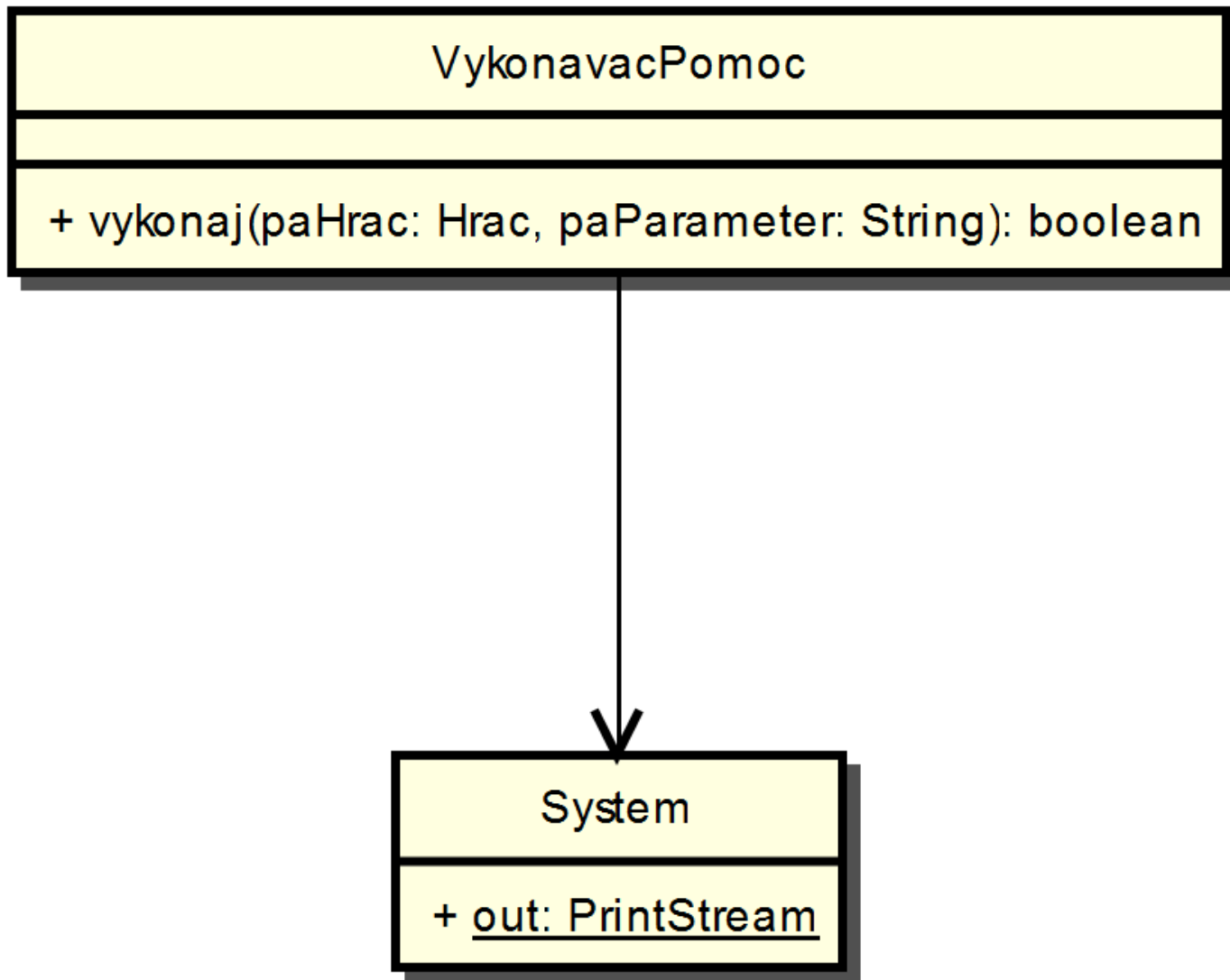
> chod vychod
kancelaria spravcu pocitacoveho laboratoria
Vychody: zapad
Predmety: naramkoveHodiny

> zober naramkoveHodiny
> ukaz naramkoveHodiny
Prave je 11:03:44
>
```

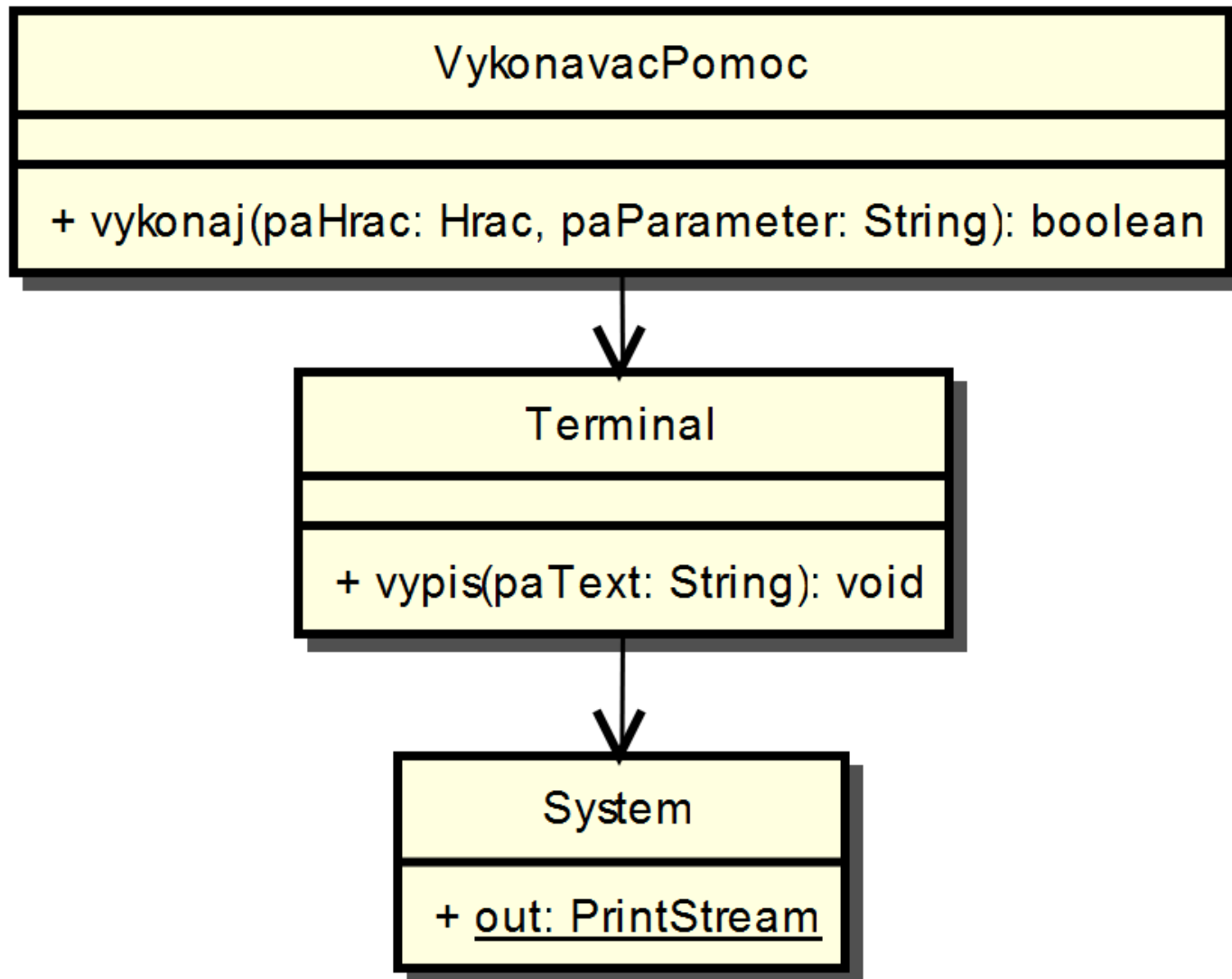
Testovanie

- testovanie tried pre priamu komunikáciu s hráčom (používateľom)
- výsledok činnosti metódy je vypísaný do terminálového okna
- `System.out.print(...)`
- `System.out.println(...)`

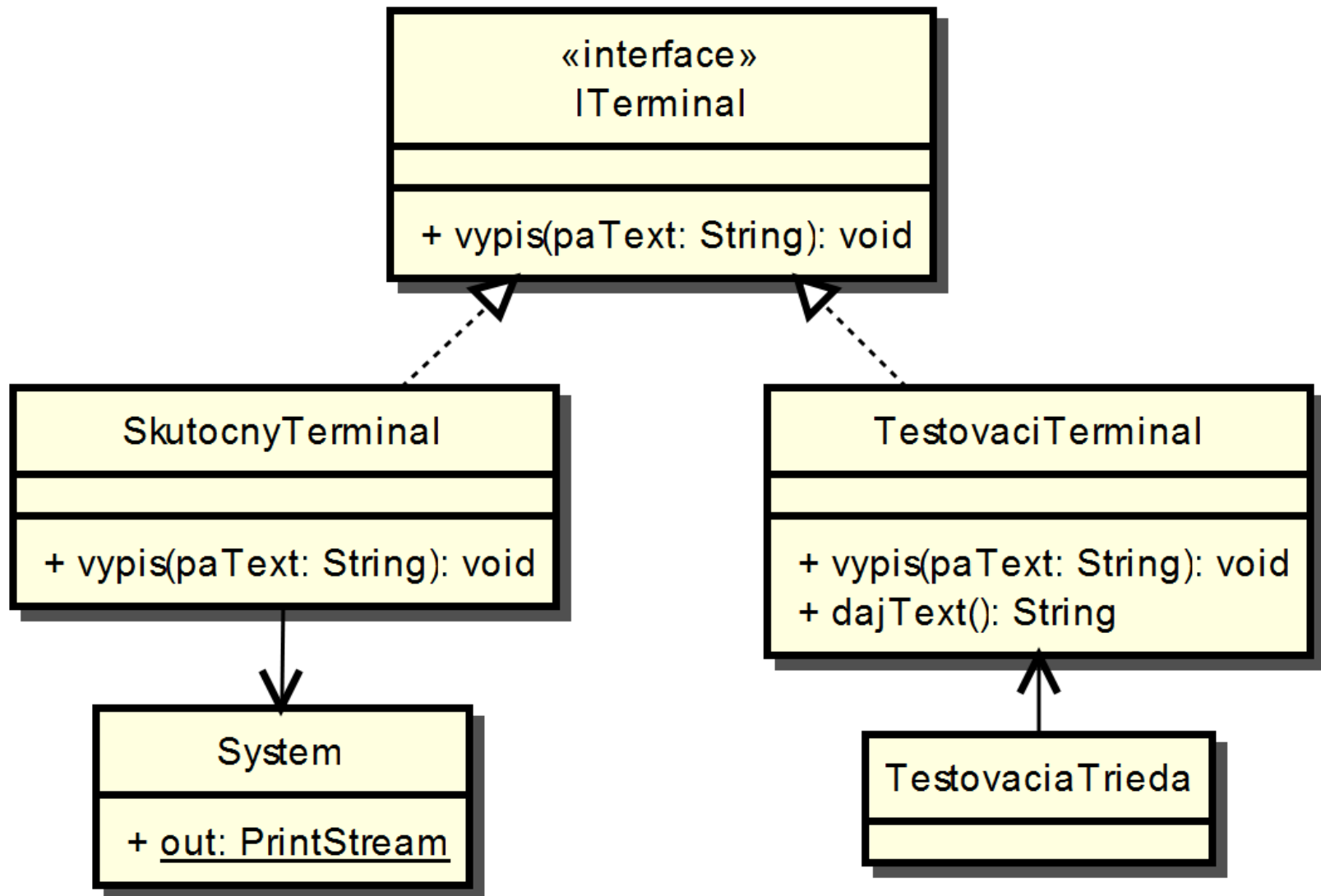
Priama komunikácia

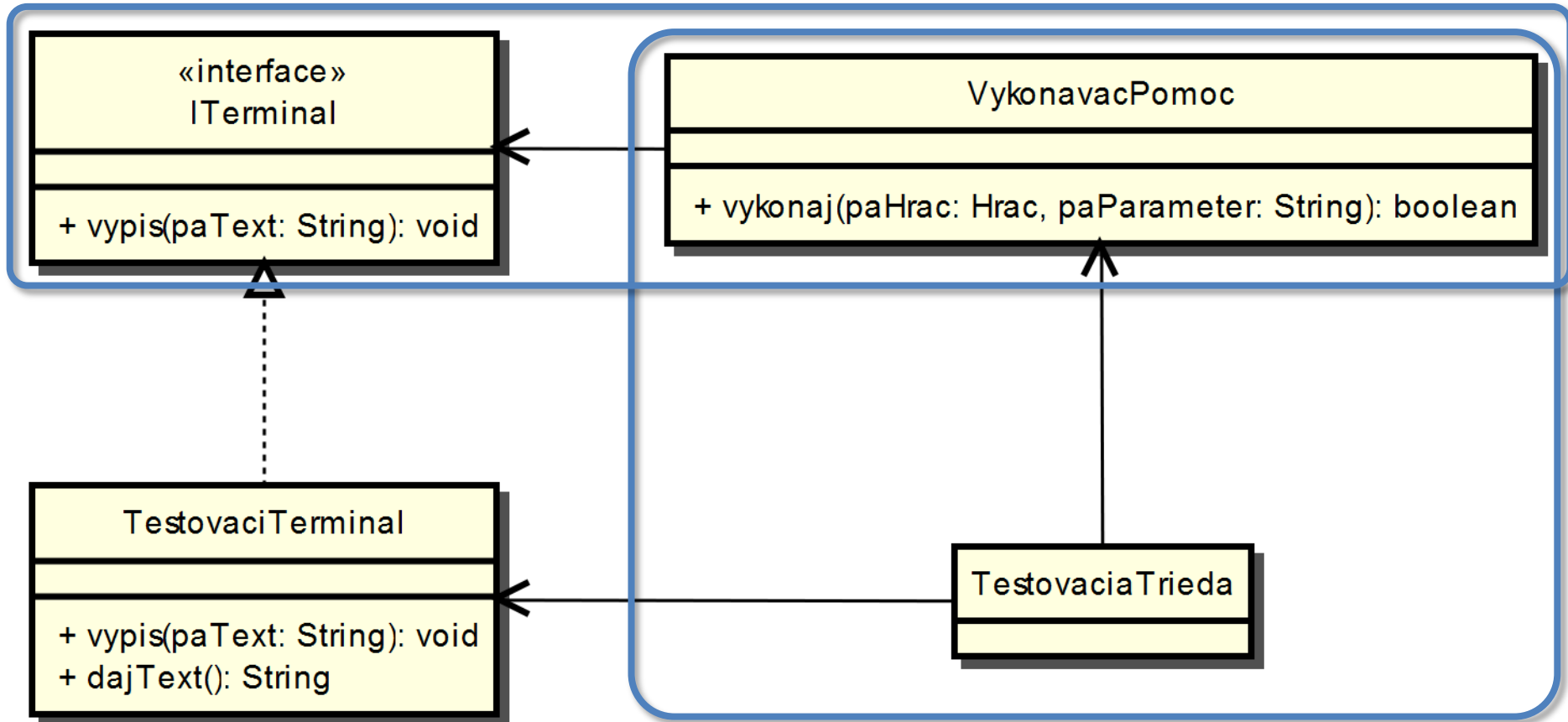
Terminal – prostredník

Interface ITerminal

Testovacia trieda

Interface ITerminal – kód

```
public interface ITerminal
{
    void vypis(String paRiadok);
}
```


Trieda SkutočnýTerminal

```
public class SkutočnýTerminal implements ITerminal
{
    public void vypis(String paRiadok)
    {
        System.out.println(paRiadok);
    }
}
```

Trieda TestovacíTerminal₍₁₎

```
public class TestovacíTerminal implements ITerminal
{
    private String aVystup;

    public TestovacíTerminal()
    {
        aVystup = "";
    }
    ...
}
```

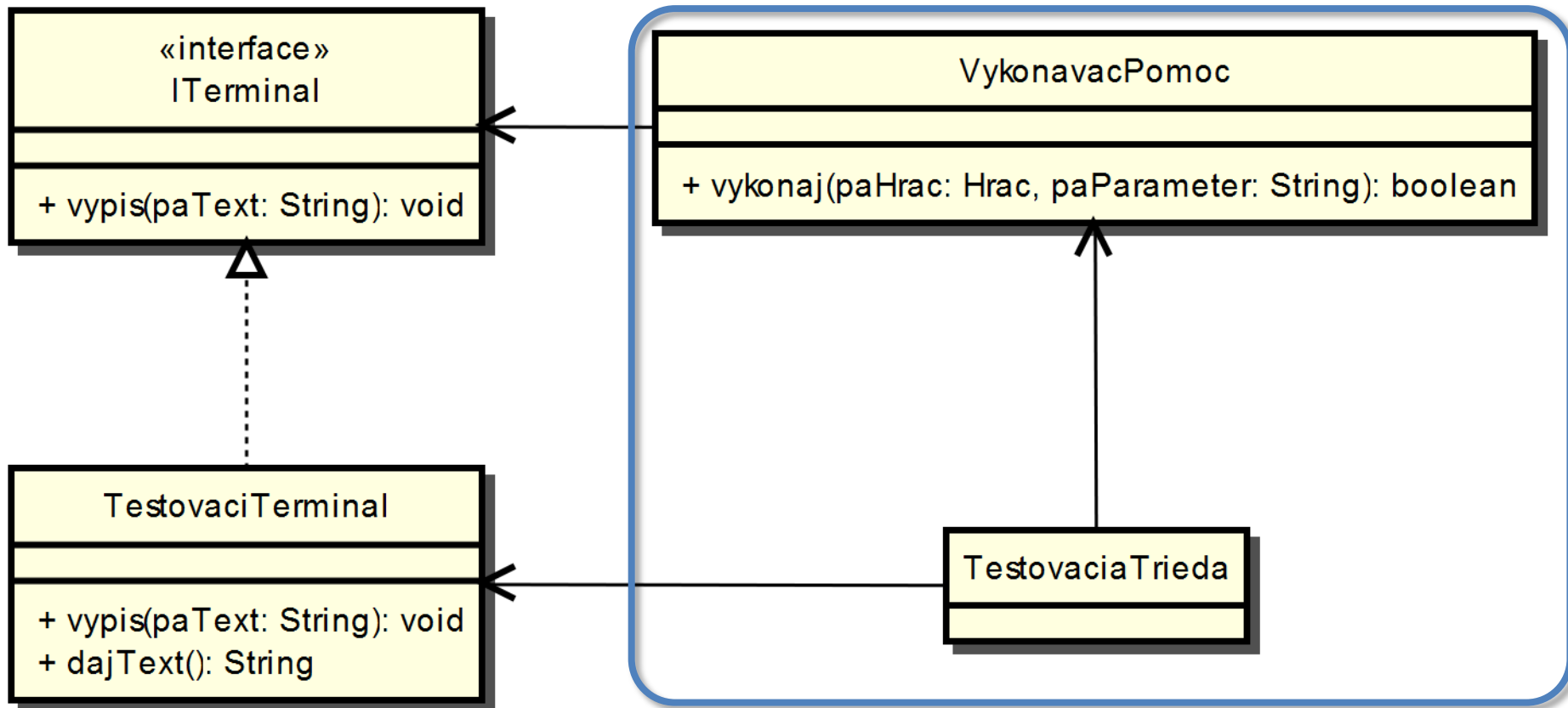
Trieda TestovacíTerminal₍₂₎

...

```
public void vypis(String paRiadok)
{
    aVystup += paRiadok + "\n";
}
```

```
public String dajVypis()
{
    return aVystup;
}
```

Testovaná a testovacia trieda

Trieda VykonavacPomoc₍₁₎

```
public class VykonavacPomoc
    implements IVykonavac
{
    private ITerminal aTerminal;

    public VykonavacPomoc(ITerminal paTerminal)
    {
        aTerminal = paTerminal;
    }
    ...
}
```

Trieda VykonavacPomoc₍₂₎

```
public boolean vykonaj(  
    Hrac paHrac, String paParameter)  
{  
    aTerminal.vypis("Zabludil si. Si sam. Tulas sa po fakulte.");  
    aTerminal.vypis("");  
    aTerminal.vypis("Mozes pouzit tieto prikazy:");  
    aTerminal.vypis("  chod ukonci pomoc");  
    return false;  
}
```

VykonavaceTest – Přípravky

```
private TestovacíTerminal terminal;  
private Hrac hrac;  
private VykonavacPomoc vykonavac;
```

@Before

```
protected void setUp()  
{  
    terminal = new TestovacíTerminal();  
    hrac = new Hrac("Test")  
    vykonavac = new VykonavacPomoc(terminal);  
}
```

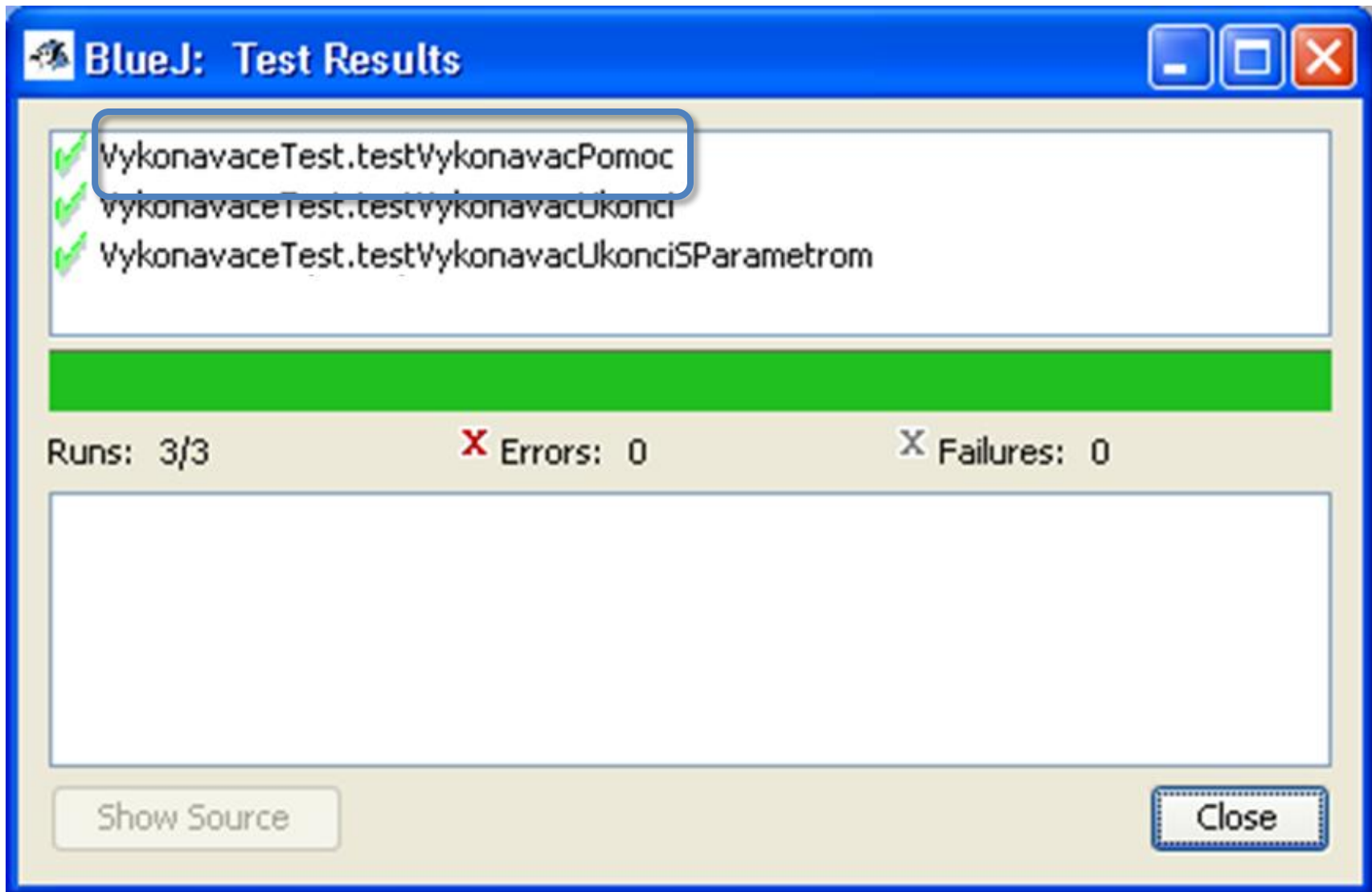
VykonavaceTest – Testovacia metóda

```
public void testVykonavacPomoc()
{
    String ocakavany =
        "Zabludil si. Si sam. Tulas sa po fakulte.\n" +
        "Mozes pouzit tieto prikazy:\n" +
        "  chod ukonci pomoc\n";

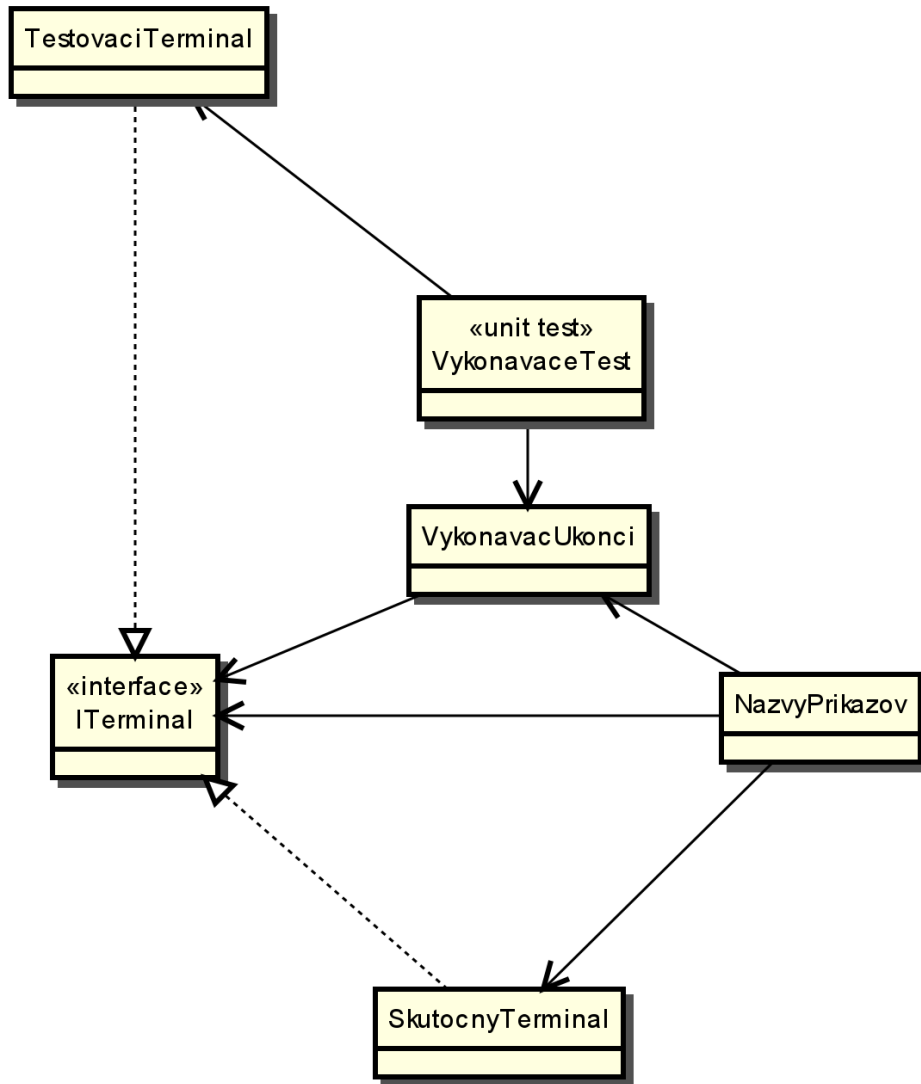
    assertFalse(vykonavac.vykonaj(hrac, null));
    assertEquals(ocakavany, terminal.dajVypis());
}
```


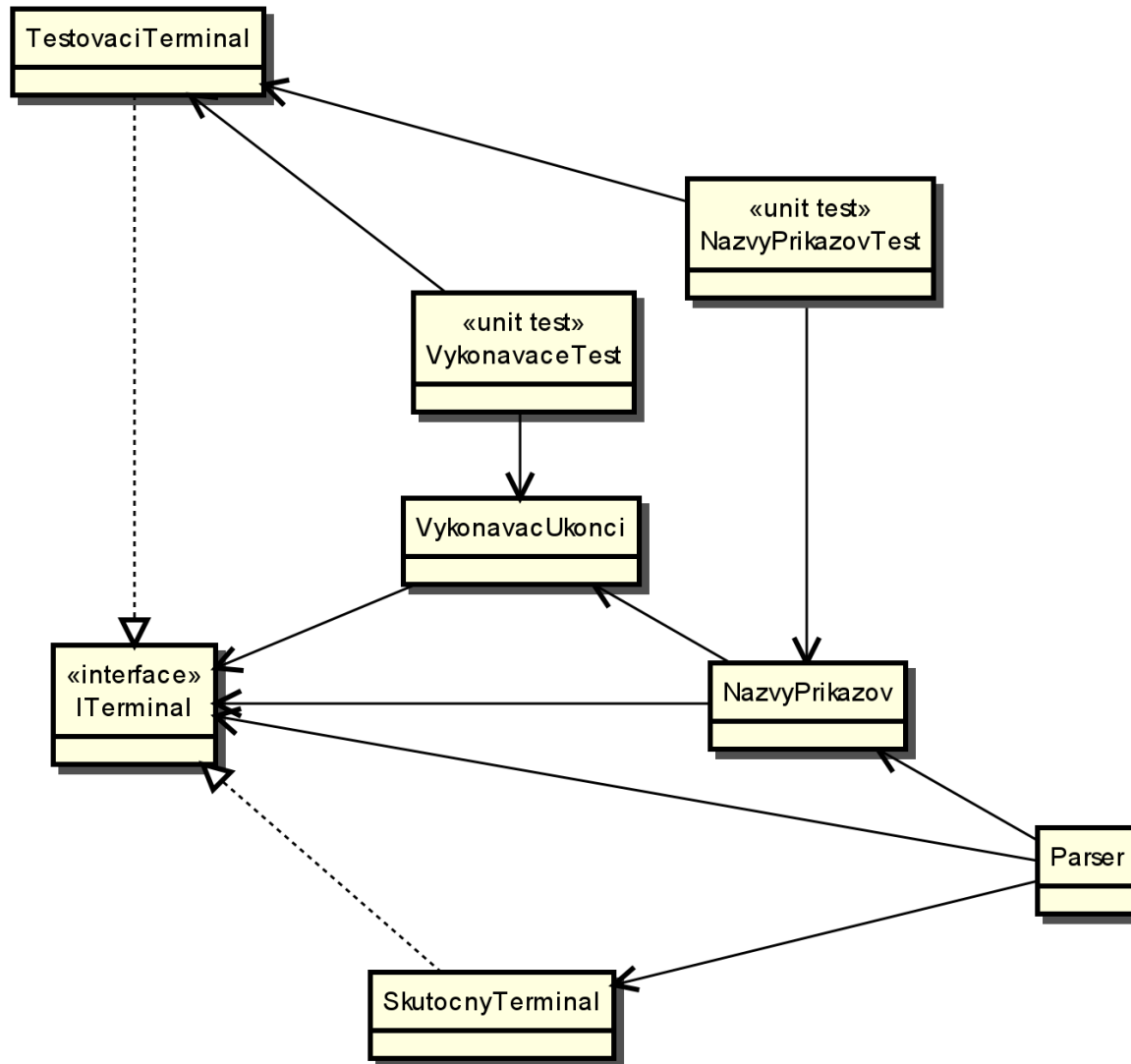
Výsledok testov

Testovanie – vykonávače₍₁₎

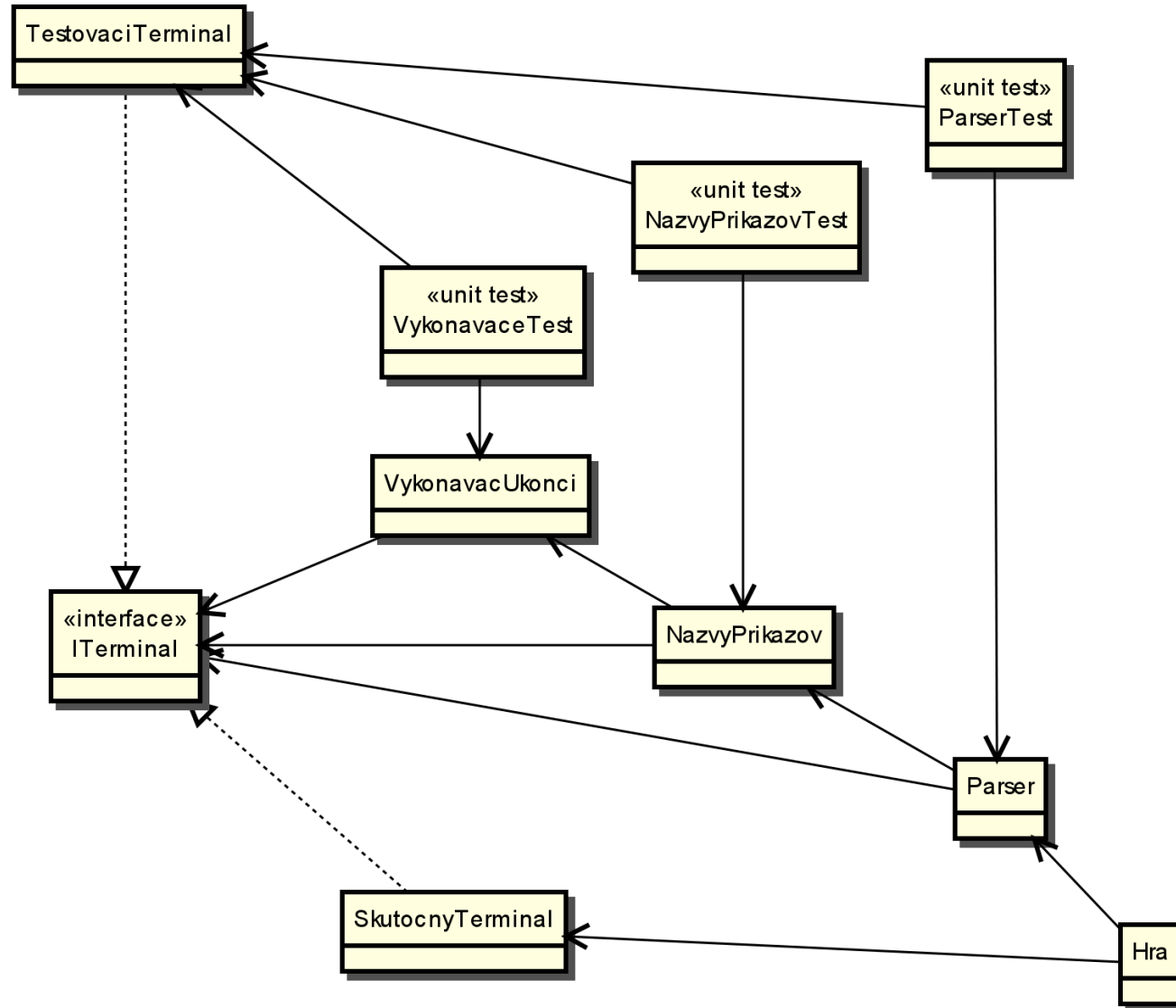
Testovanie – vykonávače₍₂₎

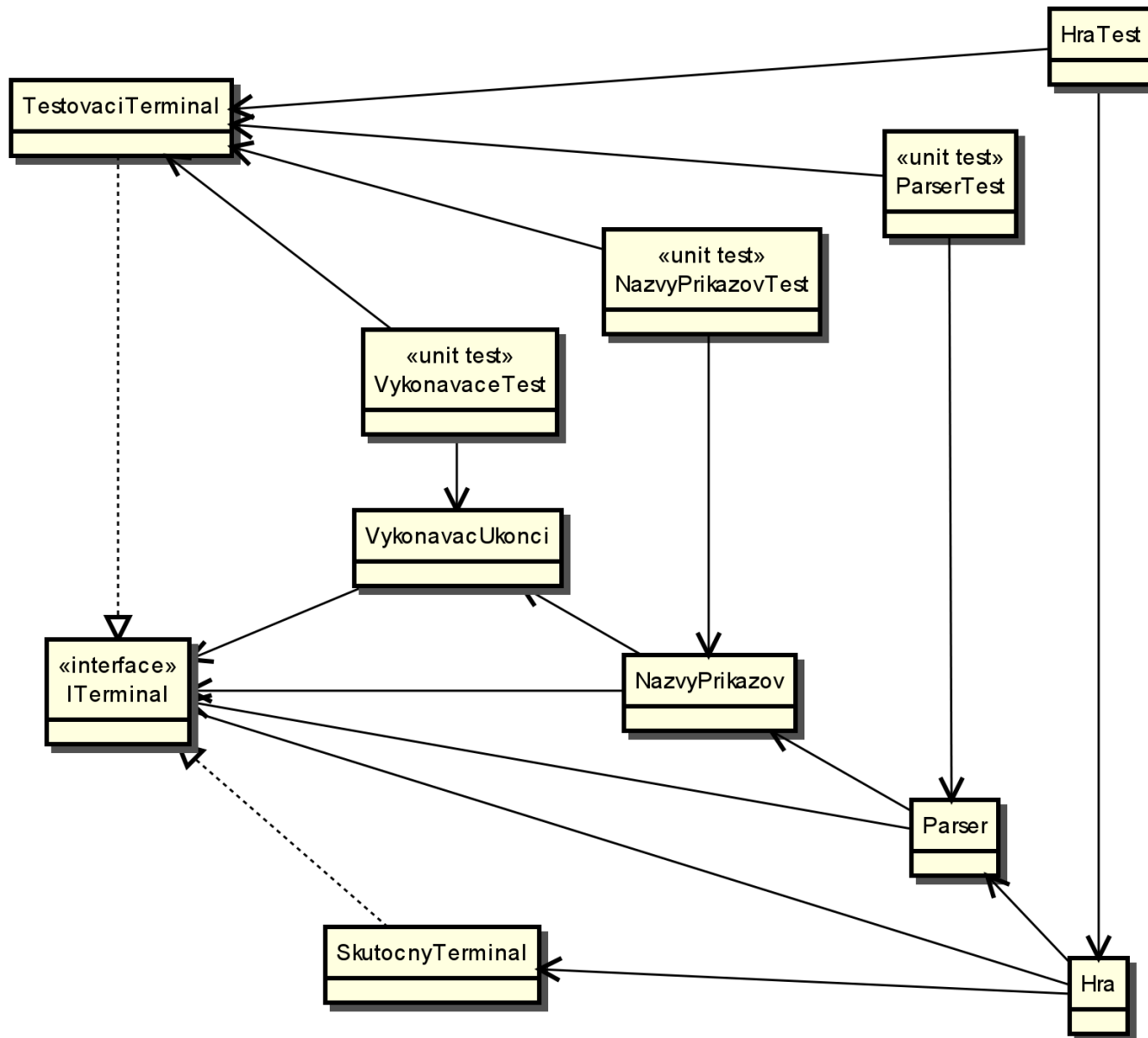
Testovanie – Parser

- čítanie z klávesnice a testovanie
- rozšírenie terminálu o čítanie klávesnice
- skutočný terminál preberá vstup od System.in
- testovací terminál dostáva vstup ako parameter konštruktora
- detaily realizácie – projekt na vzdelávaní

Testovanie – vykonávače₍₃₎

Testovanie – vykonávače₍₄₎

Dependency injection

- slovensky: vkladanie závislostí
- návrhový vzor
- znižovanie implementačnej závislosti pomocou polymorfizmu
  - nahradenie závislosti pomocou interface
- zlepšenie možnosti testovania aplikácie

„World of FRI“ – úloha 4

- pridať predmet walkman
  - prehráva hudbu
  - dá sa zapnúť
  - nefunguje bez bateriek
- pridať predmet baterky
  - dajú sa vložiť do walkmanu

Vyžadované zmeny

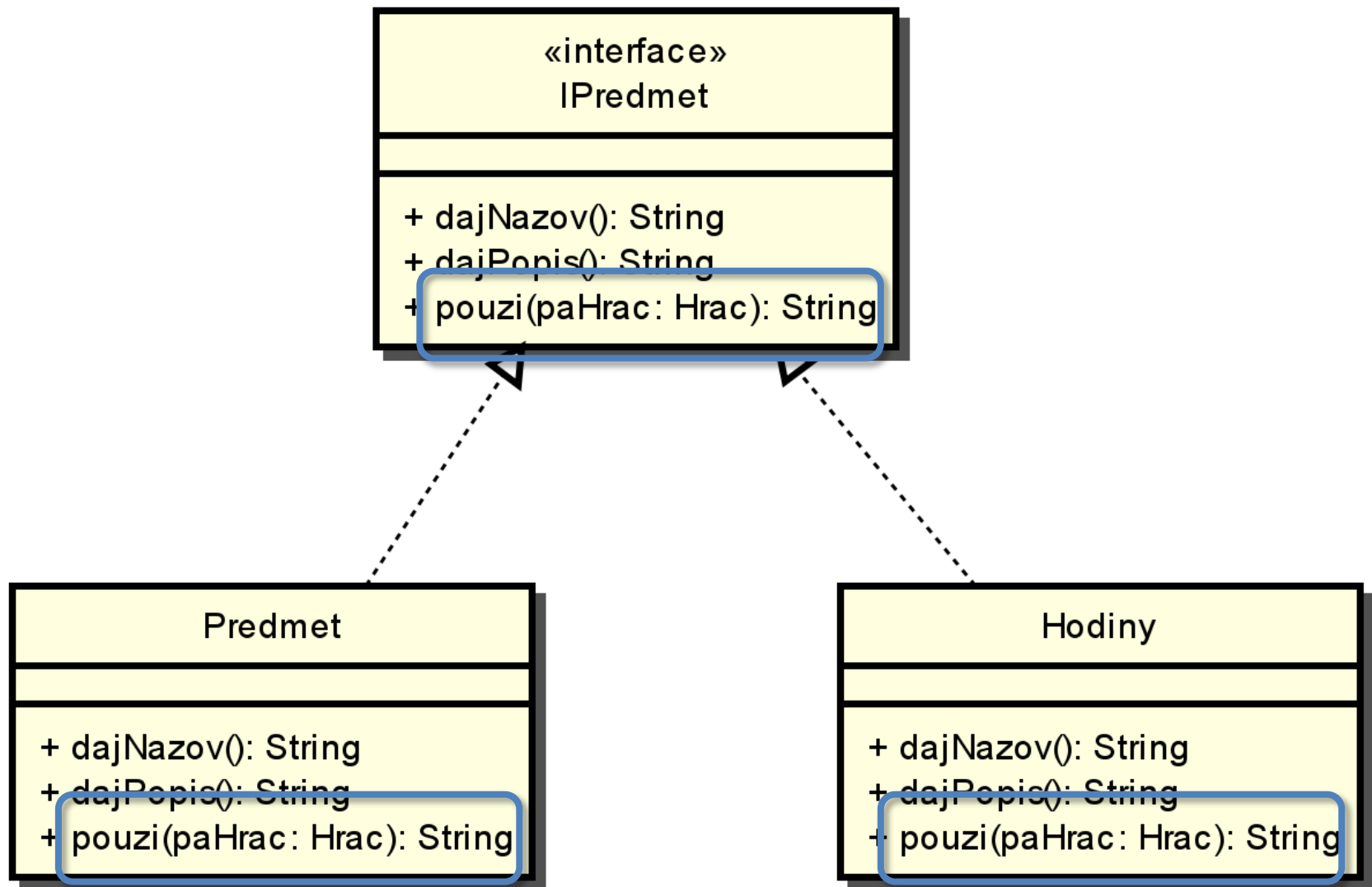
- každý predmet sa musí dať použiť
  - nový príkaz pouzi
  - nová trieda VykonavacPouzi
  - nová položka do zoznamu v triede NazvyPrikazov
- nová správa pouzi do interface IPredmet
  - hráč musí vedieť použiť držaný predmet
  - nová metóda pouziPredmet(String paNazov) do triedy Hrac

Nová správa – pouzi

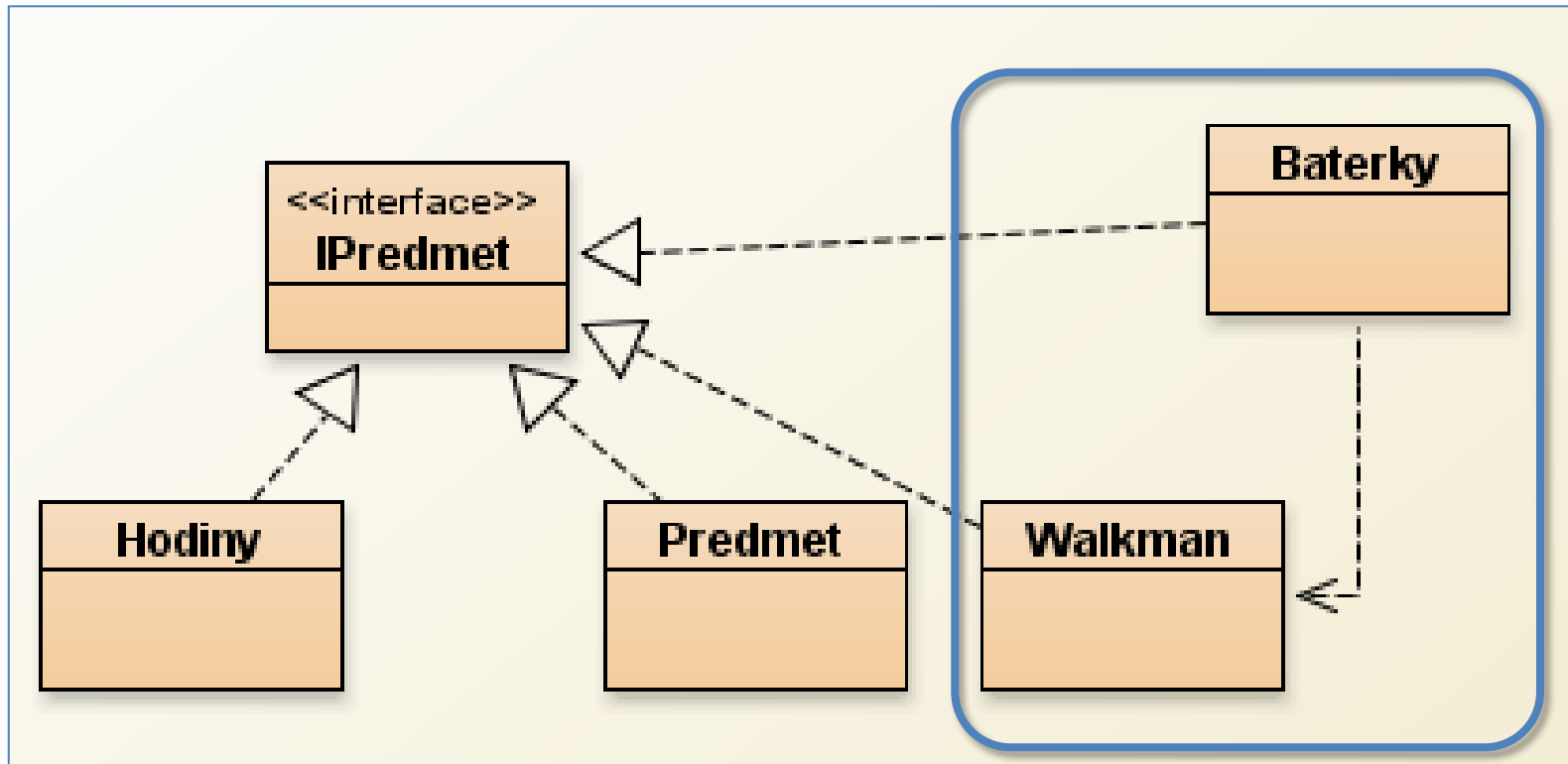
String pouzi(Hrac paHrac)

- parameter paHrac – hráč, ktorý predmet používa
- návratová hodnota – odpoveď hráčovi vo forme reťazca, zobrazí sa v termináli

Nová správa – pouzi

Nové predmety

Nový predmet – walkman

- `dajNazov` – vráti názov (walkman)
- `dajPopis` – informuje o možnosti objekt spustiť
- `pouzi` – po vložení batérií pustí hudbu – vypíše text na terminál

Nový predmet – baterky

- `dajNazov` – vráti názov (baterky)
- `dajPopis` – nejaký vtipný popis bateriek
- `pouzi` – zistí, či hráč drží walkman, ak áno, vloží doň baterky

Trieda Walkman₍₁₎

```
public class Walkman implements IPredmet
{
    private String aNazov;
    private boolean aMaBaterky;

    public Walkman(String paNazov)
    {
        aNazov = paNazov;
        aMaBaterky = false;
    }
    ...
}
```

Trieda Walkman₍₂₎

```
public String dajPopis()  
{  
    return "Walkman. Ma cudlik na zapnutie."  
}
```

```
public String dajNazov()  
{  
    return aNazov;  
}
```


Trieda Walkman₍₃₎

```
public String pouzi(Hrac paHrac)
{
    if (aMaBaterky) {
        return "La.. laaa~ walkmen vyhravaaaa~";
    } else {
        return "Nema baterky";
    }
}
```

Trieda Walkman₍₄₎

```
public void vlozBaterky()  
{  
    aMaBaterky = true;  
}
```

Trieda Baterky₍₁₎

```
public class Baterky implements IPredmet
{
    private String aNazov;

    public Baterky(String paNazov)
    {
        aNazov = paNazov;
    }
    ...
}
```

Trieda Baterky₍₂₎

```
public String dajNazov()  
{  
    return aNazov;  
}
```

```
public String dajPopis()  
{  
    return "Tie baterky so zajacom, co hra fotbal.  
           Nebudem robit reklamu...";  
}
```

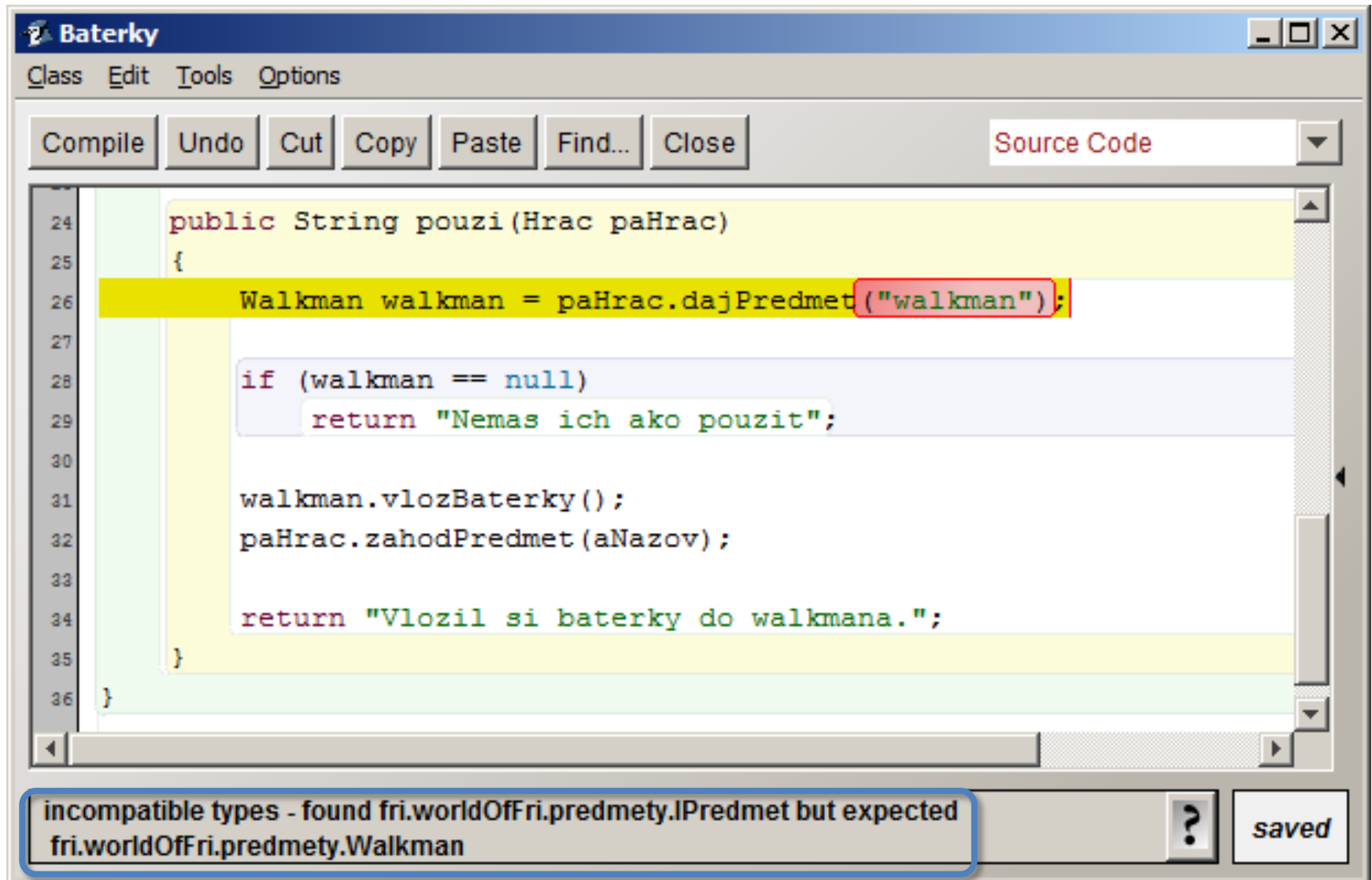
Trieda Baterky₍₃₎

```
public String pouzi(Hrac paHrac)
{
    Walkman walkman =
        paHrac.dajPredmet("walkman");

    if (walkman == null)
        return "Nemas ich ako pouzit";

    paHrac.vyberPredmet(aNazov);
    walkman.vlozBaterky();
    return "Vlozil si baterky do walkmana.";
}
```

Chyba pri preklade

The screenshot shows an IDE window titled "Baterky" with a menu bar (Class, Edit, Tools, Options) and a toolbar (Compile, Undo, Cut, Copy, Paste, Find..., Close). The source code is displayed in a text area with line numbers 24-36. The code is as follows:

```
24 public String pouzi(Hrac paHrac)
25 {
26     Walkman walkman = paHrac.dajPredmet("walkman");
27
28     if (walkman == null)
29         return "Nemas ich ako pouzit";
30
31     walkman.vlozBaterky();
32     paHrac.zahodPredmet(aNazov);
33
34     return "Vlozil si baterky do walkmana.";
35 }
36 }
```

The error message at the bottom of the IDE is: "incompatible types - found fri.worldOffri.predmety.IPredmet but expected fri.worldOffri.predmety.Walkman". A "saved" button is visible in the bottom right corner of the IDE window.

Trieda Baterky – správne

```
public String pouzi(Hrac paHrac)
{
    IPredmet pred = paHrac.dajPredmet("walkman");
    Walkman walkman = (Walkman) pred;

    if (walkman == null)
        return "Nemas ich ako pouzit";

    paHrac.vyberPredmet(aNazov);
    walkman.vlozBaterky();
    return "Vlozil si baterky do walkmana.";
}
```

Pretypovanie

- zmena statického typu
- zmena množiny správ, ktoré je možné poslať

- implicitné
- explicitné

Implicitné pretypovanie

- automatické pretypovanie
- iba obmedzenie množiny správ
- vykonáva a kontroluje prekladač pri preklade
- statický typ musí byť typovo kompatibilný s cieľovým typom
- literál null sa dá implicitne pretypovať na ľubovoľný objektový typ

```
IPredmet predmet = new Walkman();
```

Explicitné pretypovanie

- pretypovanie „na požiadanie“
- rozšírenie, alebo výmena množiny správ
- prekladač robí iba čiastočnú kontrolu
- vykonáva a kontroluje JVM za behu programu
- dynamický typ musí byť typovo kompatibilný s cieľovým typom
- hodnota null sa dá explicitne pretypovať na ľubovoľný objektový typ

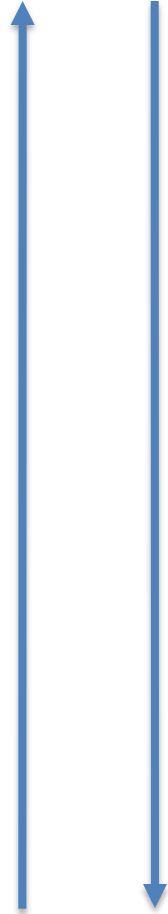
Explicitné pretypovanie – príklad

```
Walkman predmet =  
    (Walkman)paHrac.dajPredmet("walkman");
```

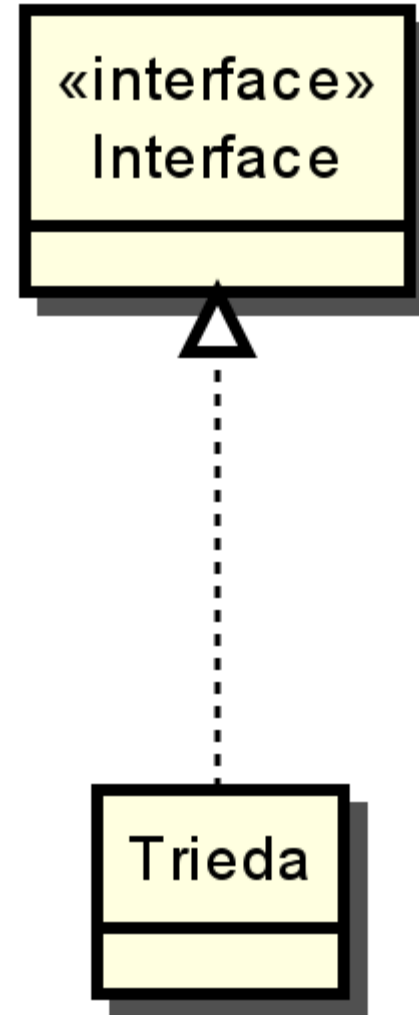
- nový typ do zátvorky pred výraz, ktorý má byť pretypovaný

Pretypovanie₍₁₎

Implicitné
I

Explicitné
E

Pretypovanie₍₂₎

IPredmet predmet;

Walkmen walkmen = **new** Walkmen();

predmet = walkmen; // OK

walkmen = predmet; // Chyba

walkmen = (Walkmen) predmet; // OK

Vďaka za pozornosť